

За показниками промірів баранців-одинців при народженні суттєвих відмінностей не встановлено залежно від походження, але існує відмінність в межах статистичної похибки, крім показників косої довжини тулуба, яка у баранців, одержаних від барана гісарської породи більша на 3,05 см або на 10,2% ($P > 0,95$).

Список використаних джерел

1. Гончаренко І. В., Вінничук Д. Т. Екстер'єрні типи молочних корів: Методи оцінки та класифікації. Вісник Сумського нац. аграрн. у-ту. Серія : Тваринництво. Суми, 2014. Вип. 2/1 (24). С.18-22.
2. Лівінський А.І. Екстер'єрні особливості помісних та чистопородних ярок. ОДАУ Аграрний вісник Причорномор'я. Сільськогосподарські та біологічні науки. Одеса: СМІЛ, 2009. Вип. 50. С. 54-60.
3. Микитюк В. В. Поротінова І.І. Науково-практичне обґрунтування вирощування молодняку овець. Наук.технік.бюлетень НД центру біобезпеки та екологічного контролю ресурсів АПК. Дніпропетровськ, 2016. No1. С. 134-139.
4. Тофан І. Н. Люцконов П.І., Машнер О.А. Характеристика продуктивності цигайських овець та їх помісей з вівцями породи бентхаймер. Науковий вісник «Асканія-Нова». Нова Каховка: ПІЕЛ, 2017. Вип. 10. С. 112-120.

УДК: 636.7.043 (477)

ВИКОРИСТАННЯ СЛУЖБОВИХ СОБАК У ПІДРОЗДІЛАХ ДЕРЖАВНОЇ МИТНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ В ОДЕСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Косенко С.Ю., к.с-г.н., доцент kosenkosu@ukr.net

Найдіч О.В., к.в.н., доцент olia_naidich@ukr.net

Одеський державний аграрний університет

Досліджували ефективність застосування службових собак-детекторів на пунктах пропуску митного контролю в Одеській області. Встановлено, що у кінологічних підрозділах Одеської митниці використовують службових собак переважно породи бельгійська вівчарка (малінуа). Серед заборонених речовин, виявлених на пунктах митного контролю за останній рік, переважну кількість становлять наркотичні речовини.

Ключові слова: службові собаки, митниця, бельгійська вівчарка, кордон.

Вступ. Залучення службових собак в Державній митній службі України до захисту економічних інтересів держави бере свій початок з 1992 р. З того часу

почався відлік в організації та створення кінологічної служби та розпочато будівництво кінологічного центру на базі Чорноморської регіональної митниці, який з 2010 року передислоковано до міста Хмельницького [2].

За останні роки кінологічне забезпечення стало одним з пріоритетних напрямків діяльності Департаменту спеціалізованої підготовки та кінологічного забезпечення, а використання службових собак у процедурі здійснення митного контролю одним із основних інструментів у протидії незаконному переміщенню заборонених товарів та предметів [1].

Станом на 01.01.2021 року штатна чисельність кінологічних команд Державної митної служби України становила 109 одиниць. За видами спеціалізації 67 кінологічних команд підготовлені по пошуку наркотичних засобів та психотропних речовин, 13 кінологічних команд по пошуку зброї, частин до зброї та набоїв, 17 по пошуку тютюнових виробів, 1 кінологічна команда по пошуку грошових знаків у вигляді банкнот, а також 20 кінологічних команд підготовлено за подвійною спеціалізацією [3].

Матеріали і методика досліджень. Під час роботи використовували матеріали звітів Державної митної служби України про фіксацію порушень громадянами правил перетину Державного кордону. Об'єктом досліджень були собаки, які використовуються кінологами ДМС на пунктах митного контролю.

Результати досліджень. У 2021 році склад митної служби становив 97 кінологічних команд. Впродовж року кінологічними командами митниць було виявлено 614 фактів незаконного переміщення заборонених предметів та речовин. Завдяки службовим собакам було виявлено: наркотичних засобів - понад 152 кг; зброї - 115 одиниць та 5,5 тис шт. набоїв; тютюнових виробів - близько 1,8 млн пачок; бурштину - понад 23 кг; незадекларованої валюти - понад 32 тис. доларів США.

Протягом 2021 року на базі Департаменту спеціалізованої підготовки та кінологічного забезпечення 79 кінологічних команд пройшли спеціальний курс підготовки, а 14 команд пройшли первинну підготовку. За результатами підсумкового контролю оцінку «відмінно» отримала кінологічна команда Одеської митниці (Крусян Сергій зі службовим собакою за кличкою Марсель), решта кінологічних команд продемонстрували практичну та теоретичну підготовку за загальною оцінкою «добре».

У 2022 році, не зважаючи на складну обстановку, 8 кінологічних команд пройшли підготовку за спеціалізаціями з пошуку наркотичних засобів, психотропних речовин, зброї, набоїв та тютюнових виробів, при чому кінологічна команда Одеської митниці була підготовлена за додатковою (потрійною) спеціалізацією.

Протягом 2022 року службові собаки Одеської митниці неодноразово підтверджували свій статус однієї з кращих кінологічних команд України. Так, у лютому місяці 2022 року пес Рік породи малінуа допоміг запобігти незаконному

ввезенню 4,82 млн марок акцизного податку України для тютюнових та алкогольних виробів та 3 400 пачок тютюну для кальяну загальною вагою 170 кг, виявивши їх у вантажівці, яка прибула з Туреччини до м. Чорноморськ. У тому ж місяці бельгійською вівчаркою Фіфою було виявлено канабіс загальною вагою 9,6 кг, який ретельно заховала у кишені громадянка України, що прилетіла з Іспанії.

Після початку воєнних дій службові собаки продовжують нести службу на пунктах митного контролю. У квітні бельгійською вівчаркою Кепом було виявлено 165 г наркотичної речовини в автомобілі, що прибув до Одеського порту з США. Результати експрес-тесту показали, що речовина належить до групи амфетамінів. Пізніше на митному пості "Орлівка" службовим собакою Піратом було виявлено маріхуану у коробці з пшоном, яку громадянка України намагалася провезти через кордон до Румунії паромом. На пункті пропуску "Старокозаче" під час митного контролю рейсового автобусу, який прямував з Кишинєва до Одеси, службовим собакою Марселем було виявлено наркотичні речовини, які були заховані в упаковці з кремом, пачці сигарет та у пластиковому контейнері від ліків. Той же Марсель добре проявив себе у обшуку приміщень, виявивши цілу лабораторію по виготовленню амфетаміну. Одним з його досягнень за останній час є виявлення пакету з марихуаною, гріндера для подрібнення та два пристроя для куріння серед особистих речей пасажирів рейсового автобуса «Одеса - Кишинів» у пункті пропуску «Старокозаче-Тудора» (рис. 1).

Рис. 1. Службовий собака Марсель та його "трофеї"

Висновки.

1. У кінологічних підрозділах Одеської митниці використовують службових собак переважно породи бельгійська вівчарка (малінуа).
2. Серед заборонених речовин, виявлених на пунктах митного контролю за останній рік, переважну кількість становлять наркотичні речовини.

3. За результатами спеціального курсу підготовки на базі Департаменту спеціалізованої підготовки та кінологічного забезпечення кращою була визнана кінологічна команда Одеської митниці.

Список використаних джерел

1. Державна митна служба України URL: <https://customs.gov.ua/> [дата звернення 28.11.2022]
2. Положення про кінологічне забезпечення в державній митній службі URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0565-21> [дата звернення 30.11.2022]
3. Службові собаки митниці URL: <https://www.facebook.com/uacustomsdogs> [дата звернення 01.12.2022]

УДК 636.32/.38.034:636.082

ГЕНЕТИЧНІ ПАРАМЕТРИ ОЗНАК МОЛОЧНОЇ ПРОДУКТИВНОСТІ ОВЕЦЬ РІЗНИХ ПОРІД

Мамедова В.М., здобувач, mamedova_vera@ukr.net

Одеський державний аграрний університет

Вивчали генетичні ознаки молочної продуктивності таких порід як цигайська, мериноландшаф і дорпер відмічено деякі відмінності за таким показником як удій. . За такими параметрами, як масова частка жиру та білка в молоці коефіцієнт мінливості не перевищував значення 2,64%, що свідчить про високу їх стабільність та консолідовану спадковості. Таким чином, у цьому стаді можливо ефективно ведення селекції на підвищення та консолідацію надою молока, оскільки коефіцієнти мінливості удою, як у матерів, так і їхніх дочок знаходилися у межах 9,53 – 16,29%.

Ключові слова: порода, цигайська, мериноландшаф, дорпер, молоко, продуктивність.

Сучасні методи популяційної генетики визначають шляхи вдосконалення сільськогосподарських тварин із досить високою точністю, однак селекційний тиск на ті чи інші ознаки може змінюватись в залежності від ситуації, що визначає економічну вигідність розведення тварин. Можливість впливу на ступінь прояви ознаки визначається генетичною та фенотиповою мінливістю [1]. І якщо генетична мінливість, обумовлена більшою ступеня спадковістю, то фенотипічна – сукупністю внутрішніх та зовнішніх факторів. У зв'язку з цим